

42

H O L L A N D I A

A V S T R A L I S,

vulgo

Z V Y D - H O L L A N D.

Zuyd-hollandia strictius sumta.

Ollandia in plures partes dividitur, quæ peculiaria nomina sortiuntur, ut Kenemariam, Waterlandiam, Goelandiam, & similes: sed maxime communis & alicujus usus divisio est, in Australem & Septentrionalem. quarum hæc etiam Westfrisia dicitur. Est tamen & strictior *Zuydhollandia* notio, quæ maxime propria est, & longa antiquissima, qua significatione eam Hollandiæ Australis partem significat, in qua Ius *Zuydhollandicum* jam inde à prisca temporibus viguit, & unde primum in alias vicinas terras emanavit; vel, ut verbo dicam, Baillivatum *Zuydhollandicum*, cujus metropolis est *Durdrechtum*, unde *Durdrechtanæ* insulæ nomen. Circumscribitur hæc *Mosa* præcipue flumine, & alveo exiguo, qui recta eam secat, *Striam* & *Occasum* versus, de *Kil* dictus. Ad Ortum & Austrum latus se finis pandit, cujus una pars, quæ *Geertrudis montem* spectat, de *Biesbos* appellatur, à fundo junctorum sive scirporum, ob exiguam altitudinem, feraci. Altera *Zelandiam* versus, *Hollands-diep*. Alluit urbem *Mosa*, absorptis una in se *Merva*, & *Linga*. Non desunt, qui adserant, illam quatuor adjacere fluminibus, juxta distichon,

*Me Mosa & Vahalis, cum Linga Mervaque cingunt,
Æternam Batavæ Virginis ecce fidem.*

Vt ut sit, redacta est inter has ipsas in Insulæ formam, idque anno *MDCCCXXI*, quo tempore *Vahalis* simul & *Mosa*, exæstuante in eos Oceano, ex agro antea inter hanc ipsam urbem, & *Brabantiam* interjecto, effecerunt immensum illum aquarum gurgitem: absorptis violenter 72 pagis, & aliquot hominum millibus. Accidit hoc anno supradicto, mensis *Novembris* die 18, noctu, festo *S. Elizabethæ*, irrumpentibus aquis prope pagum *Wieldrecht*. Exstat Chronologicum tale:

D V r d r e C t o I n C V b V I t V i s a t r o X I n C I t a
V e n t l s,
V r b s q V a d i s I L V I t p r o t I n V s h a V s t a
M a r l.

Pagi Zuyd-hollandiæ.

Nomina pagorum, Dominiorumque pertinentium ad Præfecturam aut Baillivatum *Zuydhollandicum* sunt hæc: In Agro, quem *Al-*

Belgica.

tena vocant: *Werckendam*, *Dussen-Muylkerck*, *Dussen-Munsterkerck*. In Agro *Lang-straet* dicto: *Besoyen*, *Sprangh*, *Cappel*, *Zydwyn*, *Nederveen*, *Cleynwaspyck*, *Grootwaspyck*, *'S Gravenmoer*, & *Henryck luyen Ambacht*, *Ramsdonck*, *Vryhoeven*. Ultra *Dongam* ad latus *Geertrudisbergæ*: *Drymylen*, *Stanthafen*, de *Hooghe Swaluwe*, de *Leeghe Swaluwe*. In Agro, quem vocant, *Hoecken-waert*: *Puttershoeck*, *Maesdam*, *Myns-Heeren landt van Moerkercken*, *Heynkens-oort*, *Godschalck-oort*. In Agro *Wyndrechtano*: De *grote Lindt*, de *cleyne Lindt*, *Kyffhoeck*, *Heer Oudelandts Ambacht*, *Rysoort* & *Strevelf-hoeck*, *Sandeling*, *Henrick Iden-Ambacht*. In Agro, quem *Riderwaert* vocant: *Riederswerck*, *Oost Iselmonde*, *West Iselmonde*, *Oost Barendrecht*, *West Barendrecht*, *Carnisse*. In *Alblaffio* agro: *Papendrecht*, *Alblas*, *Alblafferdam*, *Nieuwekercklandt*, *Streekerck*, *Brantwyck*, junctis *Gybelant* & *Vuylendam*, *Molenaersgraef*, *Hofwegen*, *Blasbinsgraef*, *Wyngaerden*, *Slydrecht*, junctis *Naeltwyck*, *Lockhorst*, *Niemandsvriend*: *Ghieffsen-Oudekerck*, & *Ghieffsendam*: *Ghieffsen-Nieuwerkerck*, *Hardinxveld*. In Agro *Crimpenfi*: *Crimpen* ad *Leccam* & *Isalam*: *Ouwkerck*, *Leckerkerck*, *Zuytbrouck*, *Stormpolder*, *Berchambacht* ex parte, *Cleynammers*, *Bercou* cum *Achterbrouck*, *Stoelwyck* cum *Beyerssum* ex parte.

Nomina Dominiorum, pagorum, qui anno 1421 aquis merfi sunt, & adhuc merfi jacent, iis exceptis, qui vel in totum vel ex parte aquis emerfere, quorum vocabula *Italicis* typis excusa:

Werckendam, *Dussen Munsterkerck*, *Dussen Muylkerck*, *Besoyen*, *Sprang*, *Cappel*, *Zydwyn*, *Nederveen*, *Groot waspyck*, *Cleyn waspyck*, *'S Gravenmoer*, *Ramsdonck*, *Drymylen*, *Stanthafen*, *Hooghe Swaluwe*, *Leeghe Swaluwe*, *Nieuwerwaert*, *Meruwede*, *Crajesteyn*, *Lang Ambacht*, *Cort Ambacht*, *Houweningen*, *Dubbeldam*, *Wollebrantskerck*, *Kruyskercken*, de *Nesse*, *Aloysen*, *Almsvoet*, *Eem*, *Eemkerck*, *Wialm*, *Aertsberghe*, *Op-alm*, *Myl*, *Leyder-ambacht*, nunc *Schravendeel*: *Poelwyck*, *Puttershoeck*, *Myns-beeren Landt van Moerkercken*, *Heynkens-oort*, *Godschalck-oort*, *Houckenisse*, *Almonda*, *Dubbelmonde*, *Twin-tichhoeven*, *Wieldrecht*. *Weede ende Weedenbrouck*, *Strien*, *S. Antonis polder*, *Gerart-Monnen-Strien*, *Strien monde*, *Wielesteyn*, *Wielnes*, *Tolloyfen* pars *Aloysen*, *Achthoven*, pars *Wieldrechtæ*, *Heynen-oort*, *Riede*, *Nieuwerkerck*, partes ambæ *Meruwedæ*, *Sloter-oort*, alias *Clooster-oort*, *Oost Barendrecht*, *West Barendrecht*, *Carnisse*, *Pendrecht*.

Pagi merfi, & emerfi.

sf

Nomina